

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni danek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo
Ljubljana, Knaifova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NAD 2000 ŽRTEV POTRESA V ITALIJI

Vedno hujše vesti o grozotnem razdejanju — Več mest je docela porušeni — Število mrtvih neprestano narašča — Iz nekaterih pokrajin še ni nobenih poročil — Strah in panika v potresnem ozemlju

Rim, 24. julija. Po poročilih, ki prihajajo iz telefonskih vestih, je potresna katastrofa v Južni Italiji veličinske dimenzije. Število žrtev, ki je znašalo po prvih poročilih okrog 100, se dviga po naknadnih poročilih vse bolj in bo doseglo izredno veliko višino. V Potenzi je bil dotok ranjencev velikanski in slične slike nudijo tudi druga prizadeta mesta; tako na primer Avellino in Ariano, kjer je napravil potres veliko škode. Obupan prebivalstvo brezumno bega po ulicah. Se vedno se slišijo močne detonacije iz vseh krajev. Vojaštvo in požarna bramba razstreljujejo poslopja, ki so v nevarnosti, da se poderejo. Strah prebivalstva je tako velik, da se ne upa vrniti v domove in vztraja na prostem, ker se boji novih potresnih sunkov. Panika vlada v vseh pokrajinah okoli Napulja in se je razširila tja daleč do Apeninskega pogorja.

Glavni napuljski list »Il Mattino« poroča, da presega število smrtnih žrtev ogromno število 1000. Ravatelj tega lista je mnenja, da je zahtevala katastrofa bržkone do 1500 ljudi. Do 2. ure jutraj je vse prebivalstvo Napulja ostalo na ulici, ker se je bilo novih potresnih sunkov.

Napulj, 24. julija. Število mrtvih neprestano narašča. Ranjencev je do sedaj nad 2000.

Na tisoče kmetov je ostalo brez strehe. Med turisti je povzročil potres veliko paniko. Po dosedanjih poročilih ameriškega konzulata ni bil izmed 1500 do 2000 Američanov, ki so bili v potresnem ozemlju, nihče ranjen.

Večina njih je bila v Sorrentu ali pa v Napulju. To je predvsem pripisovati dejstvu, da je bila večina njih na napuljski obali, kjer so občutili potres veliko manj kot 150 km vzhodno, kjer je bilo v bližini Melfija središče potresa. V okolici tega nesrečnega mesta, ki je popolnoma porušeno, imajo vsa mesta in vasi 75 milj na okrog številne človeške žrtve. Razdejanje v teh pokrajinah je tako veliko, da sliči mesta krajem severne Francije, ki so bili opustošeni v svetovni vojni. Kar se ni porušilo, je v tako žalostnem stanju, da bodo morali poškodovana poslopja razstreliti, da se prepreči nadaljne nesreče.

Poročila, ki so prispela ponoči, pravijo, da je v Melfiju 150 mrtvih in 400 ranjenih, v Beneventu 20 mrtvih in mnogo ranjenih. Iz Villanove poročajo, da je večina prebivalstva mrtva ali pa ranjena. V Monte cavu je 300 mrtvih in veliko več ranjenih.

K temu pa je treba prišteti še mrtve in ranjence nešteti vasi in trgov, ki so bili prizadeti po tej strašni katastrofi. Padanje kamenja je ubilo v Napulju 4 pasante. Mnogo poslopij je hudo poškodovanih in kažejo nevarne razpoke. Celokupno prebivalstvo Napulja, ki šteje skoraj milijon duš, je prebilo noč iz strahu na prostem.

Rim, 24. julija. Potresna katastrofa zavzema vedno večji obseg. Uradna lista mrtvih narašča vse bolj in bo dosegla najbrže 2000.

Obsega katastrofe ni možno ugotoviti, dokler ne bodo zbrana vsa poročila. Ker so vse zveze pretrgane, so bila odposlana v prizadeta kraja letala, ki preiskujejo ozemlje. Iz nekaterih apeninskih mest ni še nikakih vestih. Po nadaljnjih poročilih je v Lacedoniji 300 mrtvih in 600 ranjenih, v Aquiloniji 300 mrtvih in 500 ranjenih in v Bisacci 50 mrtvih. Vsa ta tri mesta je potres porušil do tal tako, da ni ostal kamen na kamenu.

Da ni bilo na stotine žrtev, se je zahvaliti dejstvu, da je bilo središče potresa v kraju, kjer so razmeroma mala mesta. Po dosedanjih ugotovitvah je bil dosedanj potres veliko močnejši, kot oni, ki je porušil Messino, kjer je bilo ubitih nad 100.000 ljudi. Včeraj so vse popoldne letala nad katastrofinim ozemljem številna letala, ki so fotografirala prizadeta kraja in brezlično dirigirala rešilne ekspedicije, ki so odhajale iz Napulja. Včeraj ob osmih zvečer je prispelo iz Melfija letalo, ki je prineslo s seboj slike katastrofe. Pokazali so jih Mussoliniju, ki je ukazal, naj letala nadaljujejo poizvedo-

valno službo. Vse telefonske in brzojavne zveze so v potresnem ozemlju popolnoma porušene. Ista usoda je doletela mostove tako, da je rešilna akcija silno otežkočena. Veliko malih mest in vasi je še vedno odtrganih od ostalega sveta. Pod ruševinami je polno ljudi, ki čakajo na rešitev. Doslej ni Italija naprosila inozemstvo za pomoč. Iz vseh strani sveta prihajajo sožalne brzojavke.

Rim, 24. julija. V notranje ministrstvo prihajajo neprestano nove vesti o razdejanju potresa v posameznih provincah. Davi je notranje ministrstvo objavilo komunikacije, ki opozarja na to, da bo število smrtnih žrtev najbrže narašča.

slo nad 2500. Število ranjencev znaša že sedaj nad 3000, dočim se računa, da je pod razvalinami gotovo še enkrat toliko ranjenih in mnogo mrtvih. Središče potresa je po točni ugotovitvi severno od ugaslega vulkana Vulterro, ki se dviga 1330 m nad morjem.

Rim, 24. julija. AA. Minister za javna dela Dicrollanza je odpoval v spremstvu višjih uradnikov v Melfi, kjer je potres povzročil izredne poškodbe in tiral 200 človeških žrtev. Oblastva so z vsa naglico organizirali podpirne akcije za poškodovane občine. Iz Napulja so odšli v poškodovane kraje posebni vlaki z živili in z drugim materialom.

Važni sklepi sinajske konference

Konferenca bo danes zaključena — Enotni ukrepi za izboljšanje cen agrarnih pridelkov — Druga konferenca bo v jeseni

Bukarešta, 24. julija. O konferenci poljedelskih strokovnjakov Rumunije, Jugoslavije in Madžarske, ki se vrši v Sinaji in ki je imela včeraj dopolne in popoldne svojo drugo plenarno sejo, je bil davi izdan službeni komunikacije, ki naglašala med drugim:

Poljedelski strokovnjaki vseh treh držav so se sporazumeli, da bodo predlagali svojim vladam primerne ukrepe, s katerimi naj bi se zagotovila uspešnejša prodaja agrarnih produktov. Ti ukrepi bodo sporočeni tudi Društvu narodov obenem z odgovorom na vprašalno polo, nanašajočo se na razna gospodarska vprašanja. Strokov-

njaki so na svoji včerajšnji konferenci proučevali takojšnje možnosti izboljšanja cen glavnim agrarnim produktom. Sporazumeli so se na splošne ukrepe v vseh treh državah, ki naj dovedejo do izenačenja cen in enotnega postopka pri izvozu. Končno je bilo na včerajšnji seji sklenjeno, naj se skliče pozno v jeseni nova konferenca, na kateri naj se prouči uspeh teh ukrepov in sklepa o nadaljnjih potrebnih korakih.

Danes popoldne se bo vršila zadnja seja, na kateri bodo definitivno reširani dosedanja sporazumi, na kar bo konferenca zaključena.

Amerika gradi nove križarke

Washington, 24. julija. AA. Poučeni krogi potrjujejo, da proučuje pristojni oddelk mornariškega departementa načrte novega tipa križark z mostiči za pristajanje in odhajanje letal. Po drugi strani pa zanika mornariški departement, da bi bil priporočil gradnjo križark, ki bi bile oborožene s posebno močnimi topovi in ki bi mogle prenašati do 75 letal.

Nova nemška stranka

Berlin, 24. julija. V pogajanjih med skupinama grofa Westarpa in Treviranusa, se je dosegel sporazum, da se bo ustanovila lastna stranka, ki se bo imenovala konservativna ljudska stranka. Predsedstvo nove stranke bo obstajalo iz kolegija šestorice, v katerem bosta med drugim Treviranus in general Lettow-Vorbeck. Poleg tega kolegija bo obstajal 14 članski svet, v katerem bo tudi grof Westarp.

Protižidovski izgredi v Rumuniji

Bukarešta, 24. julija. V zvezi z zadnjimi protižidovskimi nemiri aretirani pravoslavni duhovnik Dimitrescu je s petorico drugih aretirancev pričel z gladovno stavko. Druga duhovnika bodo izpustili na svobodo, ker je neozdravljivo tuberkulozen. V Borsu so bile danes izvršene 4 nadaljne aretacije. Listi skoro vseh smeri ostro obsojajo včerajšnje izgrede.

Justifikacije v Rusiji

Varšava, 24. julija. Kakor javljajo iz Minska, je bilo tamkaj obsojenih 6 uradnikov ljudskega komisariata za pravo od GPU na smrt zaradi spijonaže v korist Poljske. Justifikacije so bile takoj izvršene.

Seja komisije za intelektualno sodelovanje

Zeneva, 24. julija. AA. Tu je bilo otvorjeno letno zasedanje mednarodne komisije za intelektualno sodelovanje.

Avtomobilska nesreča

Veliki Bečkerek, 24. julija. Pri selu Straža v okolici Velikega Bečkereka se je primerila danes dopolne težja avtomobilska nesreča. Tovorni avto nekega trgovca, na katerem so bili poleg šoferja še trije delavci, se je na nekem hribu prevrnil v precej globok prepad in razbil. Delavec, ki je sedel poleg šoferja, je ostal na mestu mrtve, šofer ima zlomljeno nogo, ostala dva delavca, ki sta bila zadaj, pa sta dobila lažje poškodbe. Avto sam je tako razdejan, da ga ne bo mogoče več popraviti. Nesreča je nastala, ker je odpovedala zavora.

Poplave v Angliji

London, 24. julija. g. V zgodnjih jutranjih urah se je nad dolino Esk utrgal oblak. Močno deževje je v dolini povzročilo velikansko škodo. Reka je takoj močno narasla ter poplavlila več vasi. Voda je odnesla nekaj železniških mostov. Ceste so poplavljene. Obstoji bojazen, da je zgubilo več oseb življenje. V nekaterih krajih so prebivalci v svojih hišah obkoljeni od vode. Skušajo jih rešiti s čolni. Materijalna škoda je zelo velika. Letina na polju je deloma uničena.

Rikov podal ostavko?

Moskva, 24. julija. AA. Po nepotrjenih vestih je Rikov podal ostavko na položaj predsednika sveta ljudskih komisarijev.

Hud vihar v severni Nemčiji

Bochum, 24. julija. g. Na nemško-nizozemski meji je včeraj divjal močan vihar, ki ga je spremljala močna toča. Mnogo hiš je trpela občina Alpen, v kateri je bilo mnogo hiš zelo poškodovanih. Vihar je izruval in odnesel nad 1000 dreves. Mnogo oseb je ranjenih.

Hudo neurje v Ameriki

New York, 24. julija. V zapadnem delu mesta New Jersey je divjal strahovit vihar, ki ga je spremljala močna toča. Mnogo hiš je težko poškodovanih. Nekateri so se zrušili. Število mrtvih znaša 10, število ranjenih pa je zelo veliko. Materijalna škoda se ceni na več milijonov dolarjev.

Koroški renegatje se razburjajo

ker jih je vodja Heimwehra dr. Steidle označil za zdradbarje in kalilce mirnega sožitja med Nemci in Slovenci na Koroškem

Dunaj, 24. julija. Na nedavnem zborovanju tirolskih Heimwehrov je imel znani heimwehrovski voditelj dr. Steidle govor, v katerem se je precej ostro izrazil o koroških nemčurjih in jih označil kot oni element, ki seje sovraštvo med pravimi Nemci in koroško slovensko narodno manjšino. Razumljivo je, da so te izjave vzbudile vrstah renegatov hudo ogorčenje. Z vseh strani so začeli pošiljati proteste proti tem izjavam na vodstvo Heimwehra, toda ti protesti so stilizirani tako, kakor da bi bil dr. Steidle žalil in napadal Slovence.

»Vodstvo koroške »Landmannschaft« se je izdalo posebno resolucijo, v kateri se bavi z dr. Steidlovim govorom in pravi med drugim:

»Vodstvo koroške »Landmannschaft« se čuti primorano, najodločneje odkloni izjavo dr. Steidleja v Inomostu, ker vsebuje težko žalitev koroških Slovencev. Koroški Slovenci (!) so vzlic groznomu pritisku za časa jugoslovenske zasedbe v naših obrambnih bojih in pri zmagovalnem ljudskem glasovanju dokazali svojo domovinsko zvestobo in ljubezen do koroške dežele v taki meri, da neodgovorni napadi moža, ki o dejanskih razmerah na Koroškem nima nikakega pojma, teh dokazov ne morejo ovreči.«

(Zdi se, da so se pravi Nemci že naveličali renegatske zdradbe ter da bi se jih sedaj, ko so opravili svojo dolžnost, prav radi otrsli po znanem nemškem pregovoru: Der Mohr hat seine Pflicht getan . . .)

Cestni studij državnih inženjerjev

Beograd, 24. julija. AA. Zaradi odhoda v inozemstvo v svrhu proučevanja grajenja sodobnih cest je minister za gradnje odobril šestmesečni dopust s pripadajočimi rednimi dohodki inženjerjem svojega resora: Simi P. Stambuloviću iz Paračina, Vekoslavju Ostariću iz Rume, Ismetu Sokoloviću iz Sarajeva, Aleksandru Tesliću iz Zagreba, Cirilu Zeromovskemu iz Kumanova in Živoradu Djukiću iz Tetova.

Omenjeni inženjerji odidejo v začetku prihodnjega meseca na praktični in teoretični studij modernih cest v Nemčijo, Češkoslovaško in Avstrijo in bodo morali o svojem delu vsak mesec poročati ministrstvu, po povratku domov pa izdelati podrobno poročilo o doseženih uspehih, da se z njihovimi izkustvi ukoristi tudi drugo državno inženjersko pomožno tehniško osebje.

Iz državne službe

Beograd, 24. julija. »Službene Novine« objavljajo večji ukaz o premeštvu v poštne službi. Na področju ljubljanske direkcije so premeščeni v Ljubljano: Janko Kocmur iz Litije, Vladimir Vojska iz Novoga mesta in Anta Kalokira iz Zagreba. K terenski sekciji v Celju je premeščen Ljudevit Faigelj iz Maribora. — V finančni službi sta premeščena pomožni carinik iz Gornje Radgone Vladimir Tadejevič v Split in pomožni davkar Fran Blažon iz Županje v Litijo.

Zanimive izkopine v Splitu

Split, 24. julija. Pri kopanju temeljev za novo stavbo so našli na zanimivo odkritje. Našli so ostanke ogromne palače iz Dioklecijanove dobe, ki po obsegu in velikosti presega Dioklecijanovo palačo. Strokovnjaki sodijo, da gre za Dioklecijanovo knjižnico. Nadaljna izkopavanja bodo vodili strokovnjaki, da bi se stari ne poškodovale.

Statistika konkurzov

Beograd, 24. julija. 6. Minister pravde je izdal vsem podrejenim sodiščem nalog, da morajo pričeniti od 1. maja dalje pošiljati državnemu statističnemu uradu vse podatke o razglašeni in ukinitveni konkurzi kakor tudi o prisilnih poravnava, da bi se moglo točno ugotoviti statistično stanje in razvoj.

Zdraviški dom v Dubrovniku

Dubrovnik, 24. julija. Dubrovnika občina namerava zgraditi moderen zdraviliški dom. Načrte za novo zgradbo, ki naj bi bila ena najlepših v Dubrovniku, je izdelal dunajski arhitekt Heller. Razsodišče v katerem so odlični jugoslovenski umetniki, pa je načrt odklonilo, ker ni v skladu z arhitekturo Dubrovnika. Ker tudi drugi vposlani načrti ne odgovarjajo tej zahtevi, bo razpisano novo natečaj.

Mednarodna razstava usnja in obuval

Beograd, 24. julija. AA. Rumunsko zunanje ministrstvo je obvestilo zunanje ministere v Beogradu, da se prireja v Rumuniji od 1. septembra do 1. oktobra t. l. mednarodna razstava kž in obuval. Rumunsko državne železnice so odobrile za udeležence kakor tudi za blago 50 odotot. popusta pri prevozu. Zavod za napredovanje zunanje trgovine obvešča zainteresirane kroge, industrijalce usnja in obuval, o tej razstavi glede eventualnega sodelovanja.

Protihabsburška liga na Madžarskem

Budimpešta, 24. julija. s. O zborovanju nasprotnikov Habsburgovcev, javljajo listi, da so narodni socialisti hoteli včeraj ustanoviti ligo nacionalnega kraljevstva. Zborovanju je prisostvovalo več članov bivše segedinske vlade, tako njen ministri predsednik Desider Abraham, notranji minister Mihajlo Dömötör, bivši vojni minister Albert Barta in predsednik »Probujačih se Madžarov«, Budavary. Predsednik dr. Szasz je sporočil, da je ustanovitev protihabsburške lige potrebna, ker je madžarski narod skoraj 100 odst. sovražan Habsburgovcem.

Ako bi Oton Madžarski vrnil samo eno madžarsko vas, bi tudi jaz, je dejal dr. Szasz želel, da se vrne. On pa za to ne bo zmožen. Restavracijska politika je politika magnatov, višjega duhovništva in židov. Budavary je protestiral proti temu, da bi se v vodstvo pozvali tudi socialni demokrati. On noče sedeti skupaj s stranko, ki je v zvezi z boljševizmom. Pri tem je prišlo do zelo razburljive debate, tako da niso mogli izvoliti predsedstva.

Grški učitelji obsojeni v Albaniji

Atene, 24. julija. M. V vsej javnosti vlada silno ogorčenje zaradi obsodbe treh grških učiteljev v Albaniji, ki so poučevali na grških manjšinskih šolah. Vsi trije so bili obtoženi, da rujejo proti albanski državi oblasti ter da so podkupljeni od grške vlade. Grški listi naglašajo, da je Albanija s to obsodbo kršila obveznosti, ki jih je prevzela s pogodbo iz leta 1920 glede varstva narodnih manjšin. Grška vlada bo proti temu vložila protest pri Društvu narodov.

Odlikovanje belgijskega kralja

Pariz, 24. julija. AA. Vseučiliški svet je podelil belgijskemu kralju Albertu naslov doktorja honoris causa. Pariški vseučilišče je podelilo belgijskemu kralju to visoko odlikovanje za njegovo živahno zanimanje za matematične vede.

Iz roparskih kremljev rešeni misijonarji

London, 24. julija. AA. Angleški misijonarji miss Edith Nettleton in miss Harrison, ki so ju zajeli 5. julija kitajski razbojniki, sta bili izpuščeni proti odkupu za visoko svoto. Angleški in ameriški konzul v Foochovu sta rešila še nad 40 drugih britanskih in ameriških misijonarjev.

Novo španske uvozne carine

Madrid, 24. julija. Vlada je sankcionirala nove uvozne carine, ki imajo namen ojačati špansko valuto.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.685. — Berlin 13.45 — 13.48 (13.465). — Bruselj 7.8795. — Budimpešta 9.8866. — Curih 1095.9. — Dunaj 795.33 — 798.33 (796.83). — London 274.31. — New York 56.155 — 56.355 (56.255). — Pariz 221.83. — Praga 167.18. — Trst 294.28 — 296.28 (295.28).
INOZEMSKA BORZE.
Curih. Beograd 9.125. — Pariz 20.241.25. — London 25.03. — New York 514.325. — Bruselj 71.90. — Milan 26.95. — Amsterdam 207. — Berlin 122.85. — Dunaj 72.71. — Sofija 3.73. — Praga 15.255. — Varšava 57.70. — Budimpešta 90.215. — Bukarešta 3.06.

Pred delno regulacijo Ljubljane

Ker ni denarja, bo Ljubljana regulirana zaenkrat samo delno — Program letošnjih regulacijskih del

Ljubljana, 24. julija. Kakor smo že poročali, se je vršila 4. junija v prostorih kraljeve banske uprave konferenca za regulacijo Ljubljane. Konferenca so se udeležili pomočnik bana dr. Pirkmajer kot predsednik, mestni župan dr. Dinko Puc za mestno načelnost, tehnični inšpektor inž. Strizaj, tehnični nadzornik inž. Sturm, oba za bansko upravo, gradbeni direktor inž. Prelovšek, nadkomisar inž. Klobčar, oba za mestno občino Ljubljansko, vladni svetnik dr. Spiller, Muys in načelnik I. Knez pa za glavni odbor vodne zadruge za osuševanje barja. Glavni namen sestanka je bil pospešiti regulacijska dela in odpraviti nehygienično stanje Ljubljanske struge.

Celotna regulacija Ljubljane in osuševanje Ljubljanskega barja bi zahtevalo okrog 40.000.000 Din, za kar pa zaenkrat ni kreditov. Zato je bil na konferenci sprejet predlog, naj se zaenkrat prične z delno regulacijo Ljubljane, za katero bi bil kredit v znesku 6 milijonov Din na razpolago. Za delno regulacijo bi prispevali država, 2 mestna občina, 1 uprava dravske banovine in 1 glavni odbor za osuševanje barja 1 milijon Din.

Program letošnje regulacije Ljubljane je bil določen tako-le:

- Naprava provizorične zatvornice na Ljubljanci na starem kraju tik pred izlivom Gradščice.
- Dovršitev opornih zidov in brežin ob

Ljubljanci na Bregu, na Sv. Jakoba in na Gallusovem nabrežju ter na Prešah in Krakovskem nasipu;

- Ureditev frančiškanskega mostovja;
- Regulacija Gradščice v spodnjem toku in ureditev talisa v Ljubljanci;
- Naprava ograje na Cankarjevem in Sv. Jakoba nabrežju;
- Regulacija potoka Mali graben do mostu na Opekarski cesti in ureditev izliva v Ljubljanci.

Ta dela bi valjala 6 milijonov Din. Na konferenci je bilo soglasno sklenjeno, da se tozadevni gradbeni program za dela v znesku 6 milijonov Din predloži ministrstvu za gradbo, obenem se pa ministrstvu pošlje načrti in proračuni ter tehnično poročilo, ki ga nad sestavi mestni gradbeni urad. Načrti so bili izvršeni in bodo prihodnji teden predloženi ministrstvu za gradbo v Beogradu, od katerega je potem odvisen začetek ponovnih regulacijskih del Ljubljane. Čim prej odgovor, bodo regulacijska dela razpisana.

Ker je pričakovati, da bo ministrstvo načrte odobrilo, je računati, da bodo že prihodnji mesec, najkasneje pa v septembru začeli z regulacijo Ljubljane. Kolikar pomena je regulacija Ljubljane za mesto, nam ni treba še posebej omenjati, saj imamo o tem že celo literaturo. Zeleti bi bilo le, da ne ostane pri delni regulaciji, temveč da pridemo v doglednem času do popolne regulacije Ljubljane.

»Cito! Cito! Tiho! Če se kdo oglasi...« Obesal je revež ves krvav v nezavestni in tri dni ga je glava bolela, da je naznanil orožnikom šele 8. aprila.

»Strogo kaznujte loške roparije!« Predsednik senata pa mirno diktira: »Uradno se konstatuje, da je priča nenavadno glasen in gostobeseden ter nekoliko opit in vpricho sodišča obkida obtoženca z roparji in se vede jako preerno.«

Priča pa le neprestano gleda v svoj koncept.

Orožnikom je moč vse znatno drugače povedal. Zahteval je pa za bolečine 3000 dinarjev — pri zdravniku ni bil —, za dežnik 180 Din, za hlače itd. itd.

Koliko ste ga pa danes?

»Ja, danes pa samo dva četrta in onemogel sede.«

Priča Andrej Pogačnik je mirno povedal, da je bil tudi on pri »Dalmatincu«, kjer so v drugi sobi sedeli oficirji, v prvi je pa on kvartal z gospodom Lebhom. Afrič je bil čisto pijan in je nadlegoval goste. Izpil je šest ali sedem polilitrov, kar mu je rekla tudi natakarka Fani, ko je Afriču nesla vino mimo nje. Za jed in pijačo je plačal gotovo 60 do 70 Din.

Afrič skoči: »Na take besede ne odgovarjam.«

Priča se točno spominja, da je Mrovlja prinesel od doma nekaj kovačev, ker jih je kazal. Pijani so bili vsi, najbolj pa Afrič, ki je pozneje trdil, da ga je oropal priča in so ga orožniki tudi aretirali, a zopet izpustili, ker se je dokazalo, da ga ni bilo pri pretepu pred pristavo.

Priča France Dolinar p. d. Kruhkov s Trate, dela s Kavčičem v tovarni »Šešir« in je tudi pil pri »Dalmatincu«. Pove, da se je Afrič zaletaval. Po pretepu je kazal Kavčič, ki je bil tudi pijan, polomljen in stolčeni dežnik. Tudi on je videl Mrovlja, da je prinesel denar. Morebiti je zato prišlo do rabuke, ker Afrič ni dal Mrovlju za pijačo. Ko sta šla s Kavčičem iz zadnje gostilne domov, sta bila oba pijana. Kavčič pa tako, da je večkrat izgubil zavitek z mesom in zabelo in ga je nato on nosil. Pred pristavo priče ni bilo.

Mrovlin zagovornik dr. Frlan protestira proti zapisi priče, ker je Afrič pijan, in Kavčičev zagovornik dr. Švigelj se protestu pridruži, državni tožilec je pa za prisego, čemur senat ugodí.

Skojloško županstvo izjavlja, da sta obtoženca na srednjem glasu.

Ko vse tri priče prisrežejo, ustane Mrovlja in izjavi na kratko:

»Dolinar je po krivem prisegel, ker me ni bilo zraven« ampak posvarjen zopet utihne in se umiri.

Državni tožilec predlaga zaslišanje gostilničarja Nazorja in obeh natakark. Čemur se zagovornika protivita.

Zagovornik dr. Švigelj poudarja nezanesljivost Afričevih izpovedi, ki je pijan, kakor se vidi, po lastni izpovedi že od pol litra vina in je nemogoče, da bi se spominjal resnice onega večera, ko je izpil gotovo 3 litre težkega dalmatince.

S kratkimi, v svojo preciznostjo utemeljenim zagovorom se je predgovorniku pridružil še Mrovlin zagovornik dr. Frlan, nato je pa senat po kratkem posvetovanju oba obtoženca popolnoma oprostil, da ob soditi ju ni mogel niti zaradi lahke telesne poškodbe, ker Afrič ni predlagal.

Strmeči Afrič, razočarana žrtev, je plašno protestiral, češ da se ju boji in nezadovoljno odšel.

Počastitev spomina ruskih mučnikov

Kakor vsako leto, so romali ruski emigranti tudi letos in sicer v nedeljo 20. t. m. na Vršič, da počaste spomin ruskega neznanega vojaka in ruskih mučnikov ujetnikov, ki so gradili cesto na Vršič, kjer jih je mnogo podleglo mrazu in lakoti. Še več so jih pa zasuli plazovi. Pod Vršičem je pokopanih okrog 2000 ruskih ujetnikov. Romanje na Vršič je organizirala tudi letos Ruska Matica. Ljubljanski ruski cerkveni zbor pod vodstvom neumorne gospe Kulakove je zapel pred rusko cerkvico pod kočo na Gozdu ganjlive pogrebne molitve, svečani parastos in molitev na skupnem grobu je pa opravil pravoslavni prota Dimitrije Janković. V imenu Ruske Maticice se je zahvalil za udeležbo pri počastitvi spomina ruskih trpinov vseučilski profesor Maklekov, poudarjajoč zlasti zaslugi notarja v Kranjski gori dr. Ivana Grašiča, ki je največ storil za ohranitev in popravilo po vojni zapuščene ruske cerkvice. Za njim je govoril dr. Grašič o zgodovini kapelice ter dosedanjih in bodočih delih, da se ta, poleg skromnega spomenika blizu koče pri Sedmerih jezernih emirji spomin na mučeniško življenje in umiranje ruskih ujetnikov na naših tleh ohrani poznejšim rodovom. Končno je govoril še predsednik podružnice Ruske Maticice v Novem Sadu profesor Skrinčenko.

Prvi je pa počastil spomin ruskih mučnikov prota Dimitrije Janković, ki je imel po cerkvenih obredih na udeležence pijetne svečanosti ta-le nagovor:

»S pobožno in globoko pijeteto smo stopili na ta sveta tla, kjer spi večno spajanje nad 2000 mučnikov ruskega naroda — žrtev velikega zgodovinskega dela. Nam je ta kraj svet. Naš prihod sem je naše romanje. Ta leseni križ je naša piramida, večni spomenik velike tragedije ruskega naroda. To je živa priča trpljenja in mučeništva. 2000 grobov! Dva tisoč mučnikov samo na enem kraju! Koliko solz in bolesti, koliko težkih vzdihov in stokov? Koliko nesrečnih mater, obelčenih v črno, koliko nesrečnih sirot zapuščenih, koliko toplih ognjeh ugaslih? In vse to samo na enem kraju! A koliko je takih krajev, koliko jih je še širom prostranega sveta?«

Evo, šele če se tako vprašamo in če se sestanemo na tako svetem kraju, moremo občutiti vso veličino borbe in mučeništva ruskega naroda. Nikoli nepozabljivi mučeniški naši! Prišli smo vas obiskat, prišli smo k vam, da nad svetimi vašimi go-

Jutri!
Očarljiva filmska opereta ljubezni, razkošja, opojnih melodij, lepote in plesa!!

Rio Rita
Elitni kino Matica

milami pomolimo k vsemogočnemu Bogu za večni mir in pokoj vaših plemenitih duš. Prišli smo, da izkažemo vašemu mučeništvu svoje globoko spoštovanje in hvaležnost. Ta skromni znak naše pijetete in hvaležnosti naj vam olajša večno bivanje v daljni, toda prijateljski in bratski zemlji. Zbogom in bodi vam večna hvala in slava!

Otroka je izpostavila

Ljubljana, 24. julija. Včeraj dopoldne okoli 11.45 je opazila služkinja Pavla Bezal v odprti spovednici na levi strani župne cerkve Sv. Petra v Ljubljani približno pol leta starega fantička, katerega je očitno tam nekdo izpostavil. Otrok je imel na sebi dve krilci, zavrt pa je bil tudi v staro rjavo odejo, kraj njega pa je bila postavljena steklenica s čajem ter kos kruha. Z Bezaljevo je bila tudi njena sorodnica Marija Kozinova, posestnikova žena, ki je malo popreje videla neko žensko zapuščati cerkev. Neznanka ji je dejala: »Zdaj pa vi pazite nanje! in naglo odšla. Kozinova sprva ni razumela pomena teh besed, ko je pa Bezaljeva našla otroka, je takoj vedela, za kaj gre.

O otrokovi najdbi je bila obveščena policija, ki je takoj začela poizvedovati po njegovi materi. Dete so izročili v Dečji dom v Lipičevi ulici. Policija je še istega dne, zvečer okoli 20 ure, aretirala otrokovo mater v osebi 29letne Ane Tomčeve, stanujoče v Rebru-Liberku pri Šmartnem pri Litiji.

Prepeljali so jo na policijo, kjer je izpovedala, da je pobegnila z doma, ker ne more več živeti. Dejala je, da ima štiri otroke, katerih pa ne more preživljati, ker moč premalo zasluži. Zato sta se z možem tudi čisto prepirala in večkrat jo je pretepel. Zato mu je že opetovano ušla z doma. Ko je odšel v ponedeljek v bližnjo okolico na delo, je hotela z vsemi otroci pobegniti, pa jo je mož na kolodvoru v Litiji dohitel ter ji vzel otroke, z najmlajšim pa mu je le pobegnila in odpovala v Ljubljano. Otroka ni nameravala izpostaviti, marveč je hotela priti kasneje ponj.

Policija je žensko, ki je nekoliko slabouma in zmedena, izročila sodišču, ker je utemeljen sum, da se je hotela otroka odkrižati.

Iz škojše Loke

Smrt Antona Maleja. Vest o nepričakovani tragični smrti idealnega sokolskega borca br. Toneta Maleja v Luxembourgu je sprejela škojška Loka z nenavadno globokim občutjem sožalja. Domače sokolsko društvo je odredilo, da so vsi oddelki dece, naraščajo in članstva korporativno izkazali čast in poslednji pozdrav sokolu-junaku. Na Tabor je bil odposlan velik vneec rdečih rož z napisom »Sokolskemu borcu — Sokol škojše Loke«. Žalnega spredova v Ljubljani se je udeležilo članstvo s praporem in starostu društva br. Francem Dolencem st. Ogromno občinstvo, oficirski zbor škojloške garnizije, deca in naraščajo s cvetjem so sprejeli nepozabnega brata na kolodvoru ob prihodu vlaka z Malejevo krsto. V polnem številu je pohitelo članstvo in ostalo občinstvo na turobno pot v Bohinj. Starosti se je še priključil podstarosta br. Zahraštinski in zastopnik vojske podpolkovnik br. Bakic. Ostalih bratov in sester pa je bilo nad sto.

— Prihod ferijalcev. Te dni so prispeli v škojško Loko letošnji kolonisti FS, skupno 61 članov in članic, ki so se nastanili v pripravno preurejenih šolskih sobah deške in dekleške šole. Mladino, ki je prispela po večini iz Srema, manj iz Beograda, Banata in Bačke, tvorijo dijaki najvišjih razredov srednjih šol in akademiki. S ferijalci je prispel tudi glavni predsednik organizacije g. Knežević iz Beograda, ki je skupno z vodjo kolonije, učiteljem g. Janežičem, posetil predstavnike škojloškega javnega življenja. Dijaštvo ima skupno prehrano v dveh partijskih v gostini »Pri Cenetu«. Ekskurzisti so posetili v soboto Ljubljano. Šli so na grad, obiskali so trgovsko zbornico, univerzo, si ogledali razne spomenike, cerkve, znamenite stavbe i. dr. Mnogo dijakov je pohitelo tudi na Tabor, da v skupni boli izkažejo svoje sokolsko sožalje ob prerani smrti brata Maleja. Ferijalci si bodo ogledali še Selško in Poljansko dolino, Bled, Bohinj — v načrtu pa je tudi izlet na Korško. Dijaštvo lepoto slovenske zemlje ne more prehlaviti, zato se bo kolonija podaljšala do 26. avgusta, izmenjena deloma s prihodom novih ferijalcev. S kolonije je prispelo več starih letovščinarjev, tako, da do malega ni v škojški Loki več praznih sob.

— Poljsko dijaštvo, sedaj na letovanju na dalmatinski rivijeri, prispe začetkom avgusta pod vodstvom iskrenega propagatorja poljsko — jugoslovenskega zblizanja g. prof. Tineta Debeljaka v Skofjo Loko. Poljaki nameravajo skupno z jugoslovenskimi študenti prirediti v eni škojloških dvoran poljsko — jugoslovenski večer. Vodja Poljakov je Skofjeločan g. Debeljak, ki že več let deluje na krakovski univerzi. Med Slovenci je g. profesor zna kot kritik in pesnik.

Beležnica

Koledar.
Danes: Četrtek, 24. julija, katoličani: Kristina; pravoslavni: 11. julija, Proklo i. II.
Današnje prireditve.
Kino Matica: Atlantic.
Kino Ideal: Pat in Patachon kot morarja.
Dežurne lekarne.
Danes: Trnkovec, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Plavalne tekme za podsavezno prvenstvo

Ljubljana, 24. julija. V petek, soboto in nedeljo se bodo vršile v kopališču SK Ilirije plavalne tekme za podsavezno prvenstvo. To bo v glavnem borba med starima rivaloma Ilirijo in Primorjem, drugi klubi ne pridejo v poštev. V Mariboru se plavalni sport šele razvija, v Ljubljani pa ga gojita samo omenjena kluba. Ljubljanski SK, ki je bil med prvimi propagatorji plavalnega sporta, je svoje plavalno sekojlo razpustil. Njegovi člani so se deloma razkropili, večina jih je prestopila k Iliriji, nekateri pa tudi k Primorju.

Tekme za podsavezno plavalno prvenstvo se bodo vršile na isti način, kakor savezne, t. j. tekmovalje juniorjev in seniorjev se kvalificira posebej, istotako vaterpolu in skoki. V vaterpolu in skokih tekmujejo juniorji in seniorji.

Za podsavezne plavalne tekme vlada precejšnje zanimanje, saj bodo nekakšna revija predstoječega plavalnega tekmovalja za državno prvenstvo, obenem pa merilo razmerja moči Ilirije in Primorja. Po sedanjem stanju ima Ilirija, ki brani podsavezno prvenstvo, gotov plus. Omogočen ji je bil zimski trening, na razpolago je imela trenerja in idealno letno kopališče. To so bili pogodi, pod katerimi je morala napredovati. Sadovi smotrnosti dela in plavalne vzgoje so se pokazali že pri prvih letošnjih tekmah. Kvalitativno je vsa sekcija prav dobro napredovala, zlasti pa je izvrstna damska ekipa, ki gotovo ne bo imela konkurence v državi. Lampretova, Bračadava, Jenkova, Dolencova, Wolfartova, Kušjeva, Fetičičeva, obe Severjevi in dr. so izvrstne plavalke, ki bodo letos gotovo prekosile mnoge stare rekorde. Pri damah ima Ilirija absolutno premoč, dočim bo Primorje v prvenstvu moških juniorjev še bolj odrezalo. Wilfanu ne bo nihče kos, on je siguran favorit v vseh disciplinah, v katerih bo startal. Tudi Sturm je nadarjen hrbtni plavalec. Mnogo obeta tudi talentirani Majer in drugi. Ilirija ima tudi prav dobre juniorje, tako Lavrenčiča, Zimovnika, Fritschja, Kodreta itd. Borba v juniorskem tekmovalstvu bo izredno zanimiva.

Pri seniorjih se Ilirija opira na par dobrih moči, Turniška, Jenka, Otrubu itd., manjkajo ji pa dame. Tudi Primorje ima dobre seniorje, tako Gabrška, Erbežnika in dr., ima pa tudi večje število dam. Seniorško prvenstvo je vsekakor odprto vprašanje.

Isto je z vaterpolom, ki je pri nas šele v povojih. Oba kluba igrata še zelo primitivno in izenačeno. Lani je bil prvak Primorje, letos je to še problematično. Izgleda imata oba kluba enake. V skokih, tako v juniorskih, kakor seniorskih, je Ilirija siguran favorit.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Ključ
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Pet sodnikov za enajst kovačev

Zanimiva obravnava pred senatom petorice, ki je zamenjal poroto Obtoženca oproščena

Ljubljana, 24. julija. Včeraj je bila pa resna. Se dva gospoda je poklical predsednik senata g. nadsvetnik Mladič na št. 79 in pet jih je sedelo za mizo: senat petorice, ki je po novem zamenjal poroto za najtežje zločine. Tudi državni tožilec g. dr. Fellacher je nabrusil dve težki sekiri, dve pravi mesarici, namreč §§ 327 in 328, ki razlagata zločinstvo razbojništva. Spadata že v romantiko črnih noči, rokovnjačev in krvi. Ker romantika dela le z velikimi efekti, tudi paragrafa zahtevata kar dvajset let.

Kralj: Skofja Loka, romantična Loka, domovina dr. Tavčarjeve romantike in najvišjih romantičnih podvigov nesmrtnega Dimeža.

Osebe: Jože Mrovlja, Zofkež imenovani, prvi obtoženec; Valentin Kavčič, znan pod imenom Cumpeter, drugi obtoženec, kvartopirci, postopači, pijanci in priče, razočarana marelja, državni tožilec, dva zagovornika in pet sodnikov.

Cas: 4. aprila 1930 po policijski uri.

Prvo delanje se vrši pri Dalmatincu, ob starodavnem Kapucinskem mostu, drugo ob Thalerjevi pristavi pred pokopališčem, tretje pa na št. 79 v Ljubljani.

Ze sama imena glavnih oseb »Dalmatince« ob Kapucinskem mostu in pokopališče, pa mehko loško narečje — sama romantika. Brrr...

Na zatožni klopi sedita bleda in posvaljkana Zofkar in Cumpeter. Posvaljkana, ker je bila njuna obleka shranjena v kazniški garderobi. Jože Mrovlja je pristen Skofjeločan, Kavčiča je pa rodila Ljubljana, a je vsaj pristojen v Oselico v Loških hribih in stanuje pri Sv. Duhu. Oba že kaznovana zaradi tatvine in nasilnosti.

Državni tožilec bere, da sta Mrovlja in Kavčič napadla po zabavi pri Dalmatincu Antona Afriča, ga podila pred Thalerjevo pristavo, tam pretepeala in ranila ter mu vzela 110 Din.

Kavčič z izbranimi besedami rutinirano slika, kako je dobil tisto popoldne v tovarni »Šešir« tedenski zaslužek in kako je najprej kupil za svojo ženo in deco 1 kilo mesa in 1 kilo zabele, potem je pa šel k »Dalmatincu«. Tam je našel že pijanega Afriča. Mož je sitaril in se drl med ubranim petem ostalih gostov, ko ga je na Kavčič miril, ga je Afrič celo sunil v brado, da mu je udri ložo. Ko je pijani Afrič šel po policijski urai ven, so znanci stekli za njim in ga naklestili, ker je Kavčiča udaril. Mrovlja je ostal pred gostilno in varoval Kavčičevo meso in zabelo. Tudi Kavčič je bil vinjen, pa vendar se dobro spominja, da je Afrič jedel dvakrat sardone in enkrat sir ter da je bil že ob 5. popoldne pijan, pozneje je pa izpil še več polilitrov težkega dalmatince. Mrovlja je prišel v krčmo suh, a je kmalu šel domov po denar in je tudi pokazal nekaj kovačev, ko se je vrnil. Po pretepu so šli vsi v kavarno na črno kavo, nato so pa poklicali pri drugi gostilni in se tako opijajili, da je Kavčič moral shraniti meso in zabelo pri Mrovliji doma, nato sta pa šla s tovarišem Dolinarjem k Sv. Duhu, kjer je bil zopet kraval, ki se pa razprave ne tiče. O kakem denarju Kavčič ne ve nič, njemu ga pa ni bilo treba jemati, ker ga je imel sam dosti pri sebi.

Omeniti moramo zlasti olikani in fin ton Skofjeločanov, namreč obeh obtoženčev in vseh treh priči, ki se med seboj pri razpravi titulirajo brez izjeme z gospodi.

Obtoženec Mrovlja je bolj tihi in mirni, pa vendar odločno pove, da je prišel ob 5. popoldne k »Dalmatincu« in pijan najprej četrtino vina, nato je pa pijanega Afričana zaprosil za kozarec. Ko je to opazil priča Andrej Pogačnik, ga je takoj

Avgustus Muir:

55

Krog zločinov

Roman
V temi

Po Georgovem odhodu je sedla Molly k svojemu pisalnemu stroju in se lotila dela. Občutek osamljenosti je ni še nikoli težil. A Sternholdova izjava, da bo morala delati tudi zanj, ji je šla na živce. V njegovi navzočnosti je čutila fizični odpor in strah.

Skrivaj se je ozrla nani. Listal je po indeksu, v katerem je bil seznan kemikalijami in izpisoval si je iz njega imena. Slednjič je vstal in stopil k mizi, kjer je sedela Molly za svojim pisalnim strojem. Položil je na mizo polpapirja, rekoč:

— Ivolite poslati pisma na vse te naslove, gospodična Molly.

Izgovoril je njeno ime brez najmanjše zadrege. To naj bi jo utrdilo v prepričanju, da je njen prijatelj. Molly se je vzravnila in odgovorila:

— Požuriti se moram z delom, gospod Sternhold, da ne zamudim večerne pošte.

Zdelo se je, da njenega odgovora sploh ni slišal.

— Napišite tole pismo, Molly, — je dejal in ji začel narekovati.

Molly je stisnila ustnice in nadaljevala svoje delo. Sternhold se je ustavil tik mizice, na kateri je stal pisalni stroj. Njegove velike, rjave oči so se srdito zaiskrile, govoril je pa še vedno prijazno.

— Zakaj me nočete ubogati, draga moja? Narekujem vam pismo.

— Obžalujem, toda od vas ne morem sprejeti dela, gospod Sternhold. Vsa navodila glede dela sem dobila od profesorja Caspiana.

Sternholdove ustnice so se skrčile in odkrile močne bele zobe.

— Profesor Caspian je dejal, da me morate ubogati. Ali vam mora sam naročiti to?

Molly je slišala, kako se mu glas v grlu trese. Premagal je naval jeze, ki se ga je lotevala. Ni odgovorila samo nagnila se je nad svoj pisalni stroj. Zavedala se je, da je njeno edino orožje prezir.

Nekaj časa je bilo vse tiho.

— Dobro, bomo že videli, — je dejal.

Odšel je iz sobe tako tiho, da je komaj slišala njegove korake.

Bila je presenečena, ko se je kmalu

vrnil, stopil k nji in ji položil roko na ramo. Čutila je njegovo dihanje na svojem vratu in obrazu, ko se je sklonil nad njo.

— Se ne bojite, draga moja? — Njegov glas je bil mehak in nežen. — Moram nistem dovolj potrpežljiv z vami — ah! Zapel je električni zvonec, ki je vezal njeno sobo s sobo profesorja Caspiana. — Profesor želi, da pridete k njemu. Vzemite prevod s seboj — mislim, da danes ne boste več prevajali, ker morate napisati zame več pism. — Nasmehnil se je. — Prijetno bo nam delati skupaj.

S strahom v srcu je Molly vstala in se napotila k profesorju. Marcus Sternhold se ji je nisko priklonil in ji odprl vrata.

Tiste noči je legla Molly vsa razburjena. Kakšen vpliv je imel ta grbec na profesorja Caspiana? Po tem, kakor je poznala profesorja, je menila, da ni mož, na katerega bi mogel vplivati vsak človek. Njegov koščeni obraz, strleča čeljust, njegove strepe oči pod gostimi obrvmi, to so bili samo zunanji znaki njegove mogočne osebnosti.

Kako se je mogel Marcus Sternhold tako prikupiti svojemu gospodarju, da je bil slaven učenjak takoj zadovoljen z vsemi njegovimi načrti? Profesor Caspian ji je naročil, da mora v bodoče opraviti vsako delo, katero ji naloži Marcus Sternhold.

George ji je večkrat pravil, da preganja profesorja Caspiana zadnje čase neka tajna groza. Ali je mogel biti vzrok Marcus Sternhold?

Zdelo se ji je, da leži cele ure in razmišlja o tem. Ko je zaslišala uro na cerkvi sv. Petra biti, je pogledala na uro nad svojo posteljo. Bilo je šele pol dvanajstih. Spanca pa ni bilo od nikoder, a po glavi so ji neprestano rojile težke misli.

George je bil odšel. Imela ni torej nikogar, h komur bi se lahko zatekla po pomoč. Sternhold je bil zmožen vsega. To je dobro vedela. Če bi se zatekla k profesorju Caspianu in mu potolažila, da jo grbec zalezuje, bi ji gotovo ne verjel. Pri hiši je bila še profesorjeva gospodinja, toda ta bi ji mogla svetovati, naj si poišče drugo službo.

Molly je vsaj vedela, da je v profesorjevi hiši varna pred policijo. Gotovo je ne bodo iskali v hiši uglednega profesorja. Iskati pa novo službo v Londonu bi pomenilo siliti v nevarnost. A tega ni hotela. A zavest, da Marcus Sternhold vse ve, je bila kakor pest, stiskajoča njeno grlo. Bil je preveč premeten v svojih grožnjah, da bi ji priznal, kaj vse ve. Toda njegova namigavanja so bila hujša od bridke resnice.

V zaščito poročenih uradnic

Zanimiva izjava predsednice mednarodne federacije akademično izobraženih žensk dr. Cullisove

V Pragi zboruje te dni federacija akademično izobraženih žensk, katerih predsednica je dr. W. Cullisova. To je dama, ki lahko sijajno reprezentira akademično izobražene ženske. Nosi monokl, ki pa še daleč ni znak njene ekscentričnosti. Obklečena je elegantno, toda ne kričeče. Češke ženske so jo vprašale, katere pogoje visokošolskega študija smatra za najprimernejše za ženske. Odgovorila je, da so za ženske vse fakultete. Vse je odvisno od tega, ali ima ženska smisel za konkretnost in realnost ali za abstraktnost reči. Za prvo je medicina ali arhitektura, za druge pa razne abstrakne vede, zlasti filozofija.

Na drugo vprašanje, katere ženske dosežejo na visokih šolah večje uspehe, zapadne ali orientalske, je dr. Cullisova, ki je profesorica na medicinski fakulteti v Londonu, dejala, da na to vprašanje ne more odgovoriti, vsaj v splošnem ne. Na fakulteti ima ženske iz Indije, Sijama in Egipta, torej iz orientala. Pet slušateljic je poslala iz Egipta vlada sama študirat medicino. Vse študirajo z velikim uspehom. Orientalske ženske so že po naravi nadarjene in dr. Cullisova ve iz lastnih izkušenj, da orientala ne smejo podcenjevati.

Na vprašanje, ali je mogoče združiti zakonsko življenje, materinstvo in znanost, ne da bi eno ali drugo trpelo, je dr. Cullisova odgovorila:

— O da, če je ženska fizično in duševno zdrava, naj le združi to. Ni treba, da bi pripravila državo in narod od katerega teh sposobnosti. Narod utrpel občutno izgubo, če nadarjena ženska zapusti javni poklic. In če v zakonu opravlja svoj poklic, je odvisno to samo od okolnosti in razmer, v katerih živi zakonca. Po mojem mnenju je privatna zadeva zakoncev, nikakor pa ne države, da-li ostane poročena uradnica v službi ali ne. Država nima pravice odrediti, ali se naj poroči ali ne. Gre seveda za to, da-li opravi kdo v njeni odsotnosti gospodinj-ska dela, in sicer tako, kakor bi jih opravila sama, ali pa še bolje.

Kar se tiče materinstva, moram priznati, da je mnogo srečnih zakonskih žen, ki pa niso dobre matere, čeprav izven doma nimajo nobenega dela. Je pa tudi nasprotno. V mnogih primerih bi bilo otrokom bolje, če bi mati, ki otrok ne zna vzgajati, raje služila in dala otrokom tujo moč, ki bi jih vzgajala bolje, kakor ona sama. Za mater je enostavnejše in lažje, če ima poklic, ki ne

zahteva, da bi morala dolgo izostajati od doma. Med mojimi znanjkami je mnogo poročenih, ki so srečne, toda brez poklica bi ne hotele biti, in če bi ga že morale opustiti, bi ga zelo težko pogrešale. Mnogi mislijo, da gre omoženim uradnicam samo za zaslužek. To pa ni res, vsaj vedno in povsod ne. Zelo pogosto je poklic izraz osebnosti, ženiniga intelekta, njenega javnega in znanstvenega udejstvovanja.

Pripomniti je treba, da dr. Cullisova ni omožena in da torej ne govori osebno.

Svatba

Kubelikove hčerke

V Opatiji se je zaročila nedavno najmlajša hčerka slavnega češkega virtuozu Kubelika Tatjana. V soboto se je vršila svatba, in sicer v Trzihu, kamor sta prispele zaročenci s svati iz Opatije. Kubelik sam ni bil navzoč, ker je zdaj na turneji po Avstraliji. Poroka se je vršila v cerkvi sv. Jurija. Italijanski listi so poročali, da prileti Kubelik na svatbo svoje hčerke iz Avstralije je letalom, toda na to nihče niti mislil ni. Mojster Kubelik je podelil hčerki očetovski blagoslov brzojavno.

S poroko ni bilo mogoče odlašati, ker se je moral ženin Herman Jordan iz Willmingtona v državi Delaware takoj vrniti v Ameriko. Med poročnimi obredi je sviral na koro 16 letni nevestin brat Rafael, gojenec praškega konzervatorija.

na orgle, nevestini sestri Mary in Anita, poročena Klingova, sta pa igrali na gosli poročne koračnice iz »Lohengrina« in »Sna poletne noči«. 18 letna nevesta je imela poročno obleko iz krepčoržeta brez dekoltaja in staro italijansko pričesko iz biserne mrežice. Baje je bila podobna Petrarcovi »Beatrici«. Prvotno je bilo določeno, da se bo vršila poroka v rodbinski kapeli sv. Rozalije v Kubelikovi vili v Opatiji, toda formalnosti v birokratični Italiji bi trajale več tednov, a tako dolgo zaročenci nista hotela čakati.

Mlada zakonca sta se takoj po poroki odpeljala preko Benetk v Ameriko.

Poročilo o poroki Kubelikove najmlajše hčerke priobčuje včerajšnja »Narodni Politika«, ki pravi izrečno, da je bila poroka v Trzihu na jugoslovenskem ozemlju. Ker bi bila poroka hčerke po vsem svetu znanega mojstra senzacija, posebno še za naše Tržičane, smo se obrnili na župni urad v Trzihu, kjer pa o tem ničesar ne vedo.

»Narodni Listy« pa poročajo, da se je poročila Kubelikova hčerka na Trsat. Ker je Trsat že v Jugoslaviji, je bilo pri poroki malo radovednežev iz Opatije.

»Narodni Politika« se je očitno zmotila tako, da je zamenjala Trsat s Trzichem.

Zelo čudno.

— Ko se je moja mati rodila, je tehtala samo dve kilii.

— To je pa res čudno. Kaj je ostala živa?

Čudni računi.

— To dekle dobi 100.000 za doto, seveda če ne pojde stari ta čas na grobo.

— Kaj pa če poroči?

— Dobi seveda še več.

Mag. št. 32943/29. ref. IX

10373

RAZPIS

Občinska uprava mesta Ljubljana razpisuje oddajo težakih in zidarskih del za popravo opornih in ograjnih zidov, poti in ograj na ljubljanskem gradu. Navodila in razpisne pripomočke se dobi v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II, v času uradnih ur od ponedeljka dne 28. julija 1930 naprej.

Ponudbe je vložiti do dne 4. avgusta 1930 istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 22. julija 1930.

A. A.

Zahvala

Vsem, ki so lajšali trpljenje v težki bolezni, vsem, ki so ga počastili z zadnjim obiskom, vsem, ki so ga zasuli s cvetjem, ter njim, ki so s svojo prisotnostjo pripomogli k tako veličastni zadnji poti našega dobrega soprogaočeta, gospoda

Antona Kristana

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

S svojim sočustvovanjem ste nam neizmerno olajšali gorje, a obenem dali priznanje in čast delu pokojnika.

Hvala še enkrat!

LJUBLJANA, dne 23. julija 1930.

Rodbina Kristanova

AMERIK. PISALNO MIZO
hrastovo, skoraj novo Din 1200
in 2 male pisalne mize po Din
300 proda Jančigaj, Tavčarjeva 1. 2099

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.—
spodnje modroce, mreže, postelne
odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2
Zahtevajte vzorec! 29/T
□□□□□□□□□□

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične pri-mesi, garantirano naraven, se dobi v lekarni Dr. G. Piccoli, Ljubljana. — 1 kg 20.— Din, pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici. 58/T

OTOMANE

v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. — Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje le Sajovic, Ljubljana. Stari trg št. 6.

»SVIJET«

ilustrirani tednik, knjige od III. do inkl. IX., to je letniki 1927, 1928 in 1929 in I. polovica 1930. prodam za 450 Din. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2097

Klavirji!

Svarim pred nakupom navidezne-ga blaga, cenih klavirjev!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster Höpfl. Stigeli original, ki so nesporno najboljši! (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sod izvedenec in biv. učit. Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Najcenejša posojevalnica.

J. Hlebš

družba z o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela, kak-
tera izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah
pod garancijo. 2104

Ker se raznašajo neresnične govori-ce, da so zakrivali nezgodo Čarmano-vega autobusa na Gospodovski cesti uslužbenci autopodjetja Magister, in si-cer s tem, da so šoferja upijani od-nosno, da so vso noč prebili z njim, opozarjam podpisani, da bom vsakega, ki bo to govoril, zasledoval sodnim po-tom.

JOZE MAGISTER,
avtobusni podjetnik

Mag. št. 26.195/30. ref. IX.

RAZGLAS

Mestno načelstvo razpisuje oddajo na-prave novega železobetonskega mostu čez potok Gradaščico na Groharjevi ce-sti.

Upravičenci morajo pod običajnimi pogoji vložiti ponudbe pri mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored št. 2, II. nadst.

do sobote, dne 26. julija 1930, do 11. ure dopoldne.

Vsi potrebni razpisni obrazci in načrti se dobe od 21. julija 1930 naprej med uradnimi urami pri imenova-nem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 17. julija 1930.

Županov namestnik: Dr. Zarnik I. r.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,